

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 5

Α) Ποιοι ήταν οι οικονομικοί μετασχηματισμοί στην Ευρώπη τα μέσα του 18ου αιώνα;

- Οι Τούρκοι σταδιοδρομούσαν στον κρατικό τομέα - οι Έλληνες, Εβραίοι και Αρμένιοι στο εμπόριο και στη ναυτηλία
- Οι Έλληνες караβοκύρηδες αξιοποίησαν τη ρωσοτουρκική συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή(1774) και την περιορισμένη παρουσία αγγλικών και γαλλικών πλοίων στη Μεσόγειο
- Σημαντικά εμπορικά κέντρα όπως η Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Σμύρνη και Χίος
- Ενισχύθηκαν οι παροικίες

Β) Ποιες ήταν οι κοινωνικές μεταβολές στην Ελλάδα τα μέσα του 18ου αιώνα;

- **Η ορθόδοξη εκκλησία** εναντιωνόταν στη διάδοση των διαφωτιστικών ιδεών. Ωστόσο υπήρχαν μερικοί που υιοθέτησαν διαφωτιστικές αντιλήψεις
- **Οι Ξαναριώτες** μάθαιναν ξένες γλώσσες, σπούδαζαν στη Δύση , σταδιοδρομούσαν στην οθωμανική διοίκηση και διορίζονταν ηγεμόνες στις παραδουνάβιες ηγεμονίες
- **Οι προεστοί** διοικούσαν τις ελληνορθόδοξες κοινότητες, συγκέντρωναν φόρους. Είχαν πολιτική εμπειρία και πλούτο. Είχαν πολιτική επιρροή στους Τούρκους
- **Οι έμποροι** και караβοκύρηδες έδειχναν ενδιαφέρον για τη διάδοση των νεοτερικών ιδεών. Ίδρυσαν σχολεία, τύπωσαν βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες
- **Οι κλέφτες** ήταν αγρότες που αναγκάζονταν ή επέλεγαν να καταφύγουν στα βουνά, λήστευαν, υμνήθηκαν για την τόλμη τους
- **Οι αρματολοί** ανήκαν σε ένοπλα σώματα οργανωμένα από οθωμανική διοίκηση.
- **Οι αγρότες** καλλιεργούσαν κτήματα κρατικά ή ιδιωτικά
- **Οι απασχολούμενοι στο εμπόριο και οι ναύτες**

Γ) Ποια ήταν τα πρώτα κινήματα εναντίον της οθωμανικής κυριαρχίας;

- Τα **Ορλοφικά** με κέντρο την Πελοπόννησο
- Ο **Λάμπρος Κατσώνης** στα νησιά του Αιγαίου
- Οι κάτοικοι του **Σουλίου** στα Γιάννενα
- Και τα τρία κινήματα καταπνίγηκαν

Δ) Τι γνωρίζετε για το Νεοελληνικό Διαφωτισμό;

- Οι έμποροι έγιναν φορείς διάδοσης των ιδεών του Διαφωτισμού στην Ελλάδα
- Η εκπαίδευση συνδέθηκε με τον αγώνα για ελευθερία
- Ο Ν.Δ. αποσκοπούσε στην ιδεολογική προετοιμασία του αγώνα για ελευθερία
- Αναπτύχθηκε κυρίως στις παροικίες και στα μεγάλα εμπορικά κέντρα

Ε) Ποιες είναι οι δύο θέσεις για την εκπαίδευση;

- Η εκπαίδευση πρέπει να θεμελιώνεται στην ενασχόληση με τις θετικές επιστήμες και να γίνεται στη λαϊκή γλώσσα
- Η εκπαίδευση πρέπει να βασίζεται σε εκκλησιαστικά κείμενα και να γίνεται σε

αρχαΐζουσα γλώσσα

ΣΤ) Το έργο του Ρήγα Βελεστινλή

- Έγραψε τη *Νέα Πολιτική Διοίκηση*, έργο επηρεασμένο από τις ριζοσπαστικές ιδέες των Ιακωβίνων
- Πρότεινε τη δημιουργία μιας <<Ελληνικής Δημοκρατίας>> που θα αντικαθιστούσε την Οθωμανική αυτοκρατορία
- Προδόθηκε και πλήρωσε με τη ζωή του
- Αργότερα ο **Ανώνυμος** έγραψε την *Ελληνική Νομαρχία* και υποστήριξε ότι οι Έλληνες πρέπει να αγωνιστούν μόνοι τους

Ι) Οι ιδέες του Αδαμάντιου Κοραή

- Φιλελεύθερες ιδέες της γαλλικής επανάστασης
- Πίστευε ότι οι Έλληνες πρώτα πρέπει να μορφωθούν για να κερδίσουν την ελευθερία
- Διαφωνούσε με τον εξαρχαισμό της γλώσσας όμως πίστευε ότι από την δημοτική έπρεπε να αφαιρεθούν κάποιες λαϊκές και ξένες λέξεις